

A 2081/92. számú Tanácsi Rendelet végrehajtásával kapcsolatos német tapasztalatok¹

J.C. Wichard

Német Szövetségi Igazságügyi Minisztérium, Bonn

Érkezett: 1997. november 12.

Ha csak a pusztán számokat nézzük, akkor a 2081/92. számú Tanácsi Rendelet nagyon sikeres karriert futott be Németországban. A mai napig a rendelet 17. cikkelyében előírt egyszerűsített eljárás alapján összesen kb. 1500 eredet-megnevezést, illetve földrajzi jelölést terjesztettek az Európai Bizottság elé. Ezeknek több mint a fele – mintegy 950 pályázat – Németországból érkezett. Közöttük olyan híres megnevezések találhatók, mint például „Kölsch”, „Münchener Bier” vagy „Bayerisches Bier” (sörkedvelőknek), illetve „Lübecker Marzipan”, „Nürnberger Lebkuchen” vagy „Dresdner Stollen” (édességkedvelőknek). Nyilvánvaló, hogy a pályázatok ilyen dömpingje nem minden esetben előnyös. Ami bennünket illet – mint minisztérium – semmiképpen sem voltunk felkészülve a kezelésére. Sok problémánk van ugyan a rendelet gyakorlati megvalósításával, mégis – jogi kategóriákban gondolkodva – az eredet-megnevezések és a földrajzi jelölések európai szintű védelmének hatékony eszközét látjuk benne.

A hagyományos német megközelítés

1. A tisztességtelen versenyről szóló törvény

Németország azon államok közé tartozik, ahol a tisztességtelen versennyel foglalkozó jogszabályok általános záradékai hagyományos védelmet biztosítanak a földrajzi jelölések számára, mivel megtiltják a becsületes üzleti gyakorlattal ellentétes tevékenységet, különösen ha az hozzájárulhat a közvélemény félrevezetéséhez is. Az első, a tisztességtelen versenyt megtiltó német törvényt 1896-ban fogadták el. Azóta a földrajzi jelölések védelmének sarokkövét képezi a félrevezető kijelentések és megállapítások alkalmazásának általános tilalma a jobb versenypozíciók eléréséhez a kereskedelem egész folyamatában (lásd: 3.§). Az a személy,

¹ Az "Európai Minőségi Hét Magyarországon, 1997" rendezvénysorozat keretén belül megtartott Nemzetközi Élelmiszer Minőségügyi Konferencián 1997. november 13-án elhangzott előadás kézírata alapján.

aki az üzleti tevékenység során az előnyösebb versenypozíció elérése érdekében a termék földrajzi származására nézve olyan állításokat vagy kijelentéseket tesz, amelyek alkalmasak a közvélemény félrevezetésére, eltiltható az ilyen megállapítások folytatólagos használatától. Ebben az esetben nem csak a félrevezető kijelentéseket alkalmazó személy közvetlen versenytársai léphetnek fel jogi eszközökkel, hanem azok az egyesületek is, amelyek céljuknak tekintik a tisztességtelen verseny visszaszorítását: így a fogyasztóvédelmi szervezetek, a kereskedelmi kamarák és az iparos céhek.

Az évtizedek folyamán a törvényszékek számtalan jogi alapelvet fogalmaztak meg a földrajzi jelölések védelméről. Méltán elmondhatjuk tehát, hogy Németországban már nagy hagyománya van a földrajzi jelölések védelmének.

2. A Védjegy törvény

A Védjegy törvény reformja során sok előírás született a földrajzi jelölések védelmével kapcsolatban is. Az új előírások között vannak olyanok, amelyek tovább viszik a tisztességtelen verseny elleni törvényben gyökerező hagyományos német felfogást. Vannak azonban olyanok is, amelyek a 2081/92. számú rendelet végrehajtását hivatottak előmozdítani.

a) Definíciók (Védjegy törvény 126.§)

A 126.§ 1. bekezdés meghatározza, hogy mi részesíthető védelemben, a 2. bekezdés pedig azokat az általános megnevezéseket tartalmazza, amelyekre nem terjed ki a védelem. Az 1. bekezdésben a földrajzi jelölések definíciója szélesebb körű, mint az eredet-megnevezéseknek és a földrajzi jelöléseknek a 2081/92. számú rendelet 2. cikkelyben foglalt definíciója, mivel nem tartalmaz hivatkozást egyetlen olyan minőségi jellemzőre sem, amely az adott termék eredetére lenne visszavezethető. A 126.§ különbséget tesz a „minősített” és az „egyszerű” földrajzi jelölések között. Itt fontos hangsúlyozni, hogy maga a kereskedelmi folyamat az a mérce, amely eldönti, hogy egy bizonyos elnevezés földrajzi jelölésnek minősül vagy sem.

b) A védelem köre (Védjegy törvény 127.§)

A Védjegy törvény 127.§ 1. bekezdés értelmében a földrajzi jelölések védelmet élveznek a félrevezető használat ellen. A 127.§ 2. bekezdése védelmet biztosít mindazon földrajzi jelölések számára, amelyek – a közfelfogás szerint – nem csupán a termék származására, hanem egy meghatározott minőségre is utalnak. A földrajzi jelölés nem alkalmazható olyan termékekre, amelyek nem rendelkeznek az adott termékféleségtől

általában elvárt minőségi jellemzőkkel, még abban az esetben sem, ha földrajzilag azonos területről származnak. Ezek a minőségi jellemzők nem gondosan összeállított szabványokban és más előírásokban szerepelnek, hanem inkább azokat a társadalmi elvárásokat testesítik meg, amelyeket a közvélemény támaszt az adott földrajzi jelölést viselő termékekkel szemben. A 3. bekezdés rendelkezik a maguknak már különösen jó hírnevet szerzett földrajzi jelölések védelméről, annak megakadályozására, hogy ezt a hírnevet csorbítsák vagy más célra kihasználják, amibe beletartozhat a közvélemény tudatos félrevezetése is.

c) Kártérítés (Védjegy törvény, 128-129.§)

A Védjegy törvény 128.§-a a kártérítésekről rendelkezik. Ugyanazok indíthatnak pert kártérítésért, akiket a tisztességtelen versenyről szóló törvény is feljogosít erre: a versenytársak, a tisztességtelen verseny visszaszorítására alakult egyesületek és szövetségek, a fogyasztói érdekvédelmi szervezetek, a kereskedelmi kamarák és az ipartestületek.

d) Büntetőjogi szankciók (Védjegy törvény, 144.§)

e) Lefoglalás a határon (Védjegy törvény, 151.§)

A határon való lefoglalást vagy elkobzást a vámszervek hivatalból hajtják végre (151.§ 2. bekezdés) olyan esetekben, amikor nyilvánvaló a jogellenes használat. Ez a rendelkezés hivatott végrehajtani a javak származása hamis vagy félrevezető jelölésének visszaszorítására kötött Madridi Egyezményből fakadó kötelezettségeket.

A mezőgazdasági javak és az élelmiszerek földrajzi jelölései és eredet-megnevezései védelméről szóló, 1992. július 14-én kelt 2081/92. számú Tanácsi Rendelet végrehajtása

Nyilvánvaló, hogy a földrajzi jelölések védelméhez való tradicionális német hozzáállás nagymértékben különbözik a 2081/92. számú rendelet által létrehozott rendszertől. Mivel a német törvény a csalások elleni védekezést tekinti alapjának, a földrajzi jelölések védelme az érintett társadalmi rétegek érzékelésének függvénye. A rendelet által kreált rendszerben viszont a nyilvántartás bír döntő fontossággal: egy eredet-megnevezésként vagy földrajzi jelölésként regisztrált név „immúnis” a közvélemény ingadozásaival szemben még akkor is, ha azt teljesen általános elnevezésként fogják fel.

Éppen ezek a különbségek okozzák a legtöbb gondot, amikor végre akarjuk hajtani a rendeletben foglaltakat. A borászati ágazat kivételével Németországban soha sem alkalmaztuk a földrajzi jelölések regisztrálásának rendszerét. Amikor azután elfogadásra került a 2081/92. számú rendelet, abban a helyzetben találtuk magunkat, hogy semmilyen tapasztalatunk nincs egy ilyen rendszer működtetését illetően, nem rendelkezünk a Németországban védelmet élvező földrajzi jelölések katalógusával, nem ismertük a származási helyet és a termelési módszereket meghatározó tényezőket, de az érintett ágazatok szakemberei számára is teljesen újszerű volt az ilyen megközelítés.

1. A 2081/92. számú rendelet és a nemzeti előírások közötti kapcsolat

A Bizottság hivatalos álláspontja az volt – és nyilvánvalóan még mindig az –, hogy a rendelet létrehozza a földrajzi jelölések olyan exkluzív rendszerét, amely hatálytalanítja a nemzeti védelem minden formáját. A német álláspont viszont az, hogy a rendelet csak azokat a nemzeti előírásokat teszi fölöslegessé, amelyek magában a rendeletben meghatározott védelmi rendszerrel hasonlíthatók össze. Itt tehát csak olyan nemzeti védelmi előírások létjogosultságának megnyirbálásáról lehet szó, amelyek maga a rendelet értelmében vett védelmet valósítanak meg (5. cikkely 5.§, módosítva az 535/97. számú rendelet által). Éppen ezért a rendelet nem zárja ki a védelem azon eszközeit, amelyek a földrajzi jelölések félrevezető használatának tilalmán alapulnak, illetve abból vezethetők le. Ez azt jelenti, hogy továbbra is hatályban marad az a német törvény, ami megtiltja a földrajzi jelölések megtévesztő vagy félrevezető alkalmazását. Ezt a szempontot az a tény is megerősíti, hogy maga a közösségi jog követeli meg a tagállamoktól a termékek eredetére vonatkozó, félrevezető kijelentések és állítások tilalmát (lásd: 112/79/EEC számú Jelölési Irányelv, illetve a megtévesztő reklámokról szóló 450/84/EEC számú Irányelv).

2. A 2081/92. számú rendelet végrehajtására hozott német jogszabályok

A német jogrend olyan előírásokat tartalmaz, amelyek a rendelet és a nemzeti jogszabályok közötti hézagokat hivatottak kitölteni. Így a vonatkozó német törvény rendelkezései a következő területekre koncentrálnak:

- a) nemzeti eljárás kialakítása a rendelet 5. cikkelyében foglalt regisztrálásért való pályázathoz;
- b) az érintett természetes és jogi személyek által tett ellenvetések kezelésére vonatkozó eljárás kialakítása (lásd a rendelet 7. cikkely 3.§-a);

- c) a rendelet által megkövetelt védelem biztosítása, továbbá
- d) ellenőrzési és felügyeleti rendszer létrehozása.

a) Regisztrációs eljárás

A Védjegy törvény 130. bekezdése előírja, hogy nemzeti szinten a Német Szabadalmi Hivatal felelős a rendelet 5. cikkelyében előírányzott védelemért folyamodó pályázatok adminisztrálásáért. A pályázatok benyújtásának folyamatát részletesen szabályozzák a védjeggyel kapcsolatos rendelkezések 54-59. bekezdései. Megemlítenők a pályázati feltételek elterjesztését hivatott rendelkezések azokban a szektorokban, amelyek érdekeltek lehetnek a szóban forgó jelölések védelmében. A védjeggyel kapcsolatos rendelkezések 55. bekezdése a Német Szabadalmi Hivatal kötelességévé teszi, hogy gyűjtse be az érintett társadalmi és magán testületek, valamint az egyéb szervezetek észrevételeit, illetve – amennyiben ez indokolt – vegye fel a kapcsolatot más tagállamok kompetens hatóságaival is. Ezután a Szabadalmi Hivatal köteles a Nemzeti Védjegy Közlönyben publikálni a pályázatot és bekérni az azzal kapcsolatos észrevételeket a publikálást követő 3 hónapon belül (a védjeggyel kapcsolatos rendelkezések 56. bekezdése értelmében). A határidő letelte után a Szabadalmi Hivatal a beérkezett észrevételeket figyelembe véve felülvizsgálja a benyújtott pályázatot.

A pályázatok 5. cikkely szerinti kezelésének díjtétele 1500 DM.

Eddig még csak nagyon kevés pályázat érkezett, amelyeken a Szabadalmi Hivatal jelenleg is dolgozik. Ezen pályázatok egyike sem került még továbbításra a Bizottság felé.

b) Az ellenvetések kezelése

Ugyancsak a Német Szabadalmi Hivatal felelős a rendelet 7. cikkely 3. bekezdés értelmében felvetett ellenvélemények nemzeti szinten való kezeléséért (lásd: Védjegy törvény, 132. bekezdés). A folyamat részleteit a védjeggyel kapcsolatos rendelkezések 61. és 62. bekezdése tartalmazza.

c) Védelem

A regisztrált földrajzi jelölések védelmével kapcsolatban a rendelet csupán a legalapvetőbb szabályokat fekteti le. Így a rendelet 13. cikkelye csak azt mondja meg, hogy mi tilos, de nem ír elő semmiféle eszközt az említett tilalmak betartására. Ez ugyanis a tagállamok nemzeti törvényhozásának feladata. Németországban a Védjegy törvény 135. bekezdése foglalkozik ezekkel a kérdésekkel ugyanazt a védelmet biztosítva a rendelet értelmében regisztrált eredet-megnevezések és

földrajzi jelölések számára, mint a német törvények által védett földrajzi jelöléseknek. Éppen ezért nem csak azok folyamodhatnak kártérítésért, akik számára az adott jelölést regisztrálták, hanem bárki, aki a tisztességtelen versenyről szóló törvény alapján jogosult pert indítani a kártérítésért, nevezetesen: a tisztességtelen verseny visszaszorítását célul kitűző versenytársak és egyesületek, továbbá a fogyasztói érdekképviselői szervezetek, a kereskedelmi kamarák és az iparos céhek (lásd: Védjegy-törvény, 135. bekezdés 1.§). Aki a rendelet 13. cikkelyét akár szándékosan, akár gondatlanságból megszegi, köteles az abból eredő károk kiegyenlítésére.

A Védjegy-törvény 144. bekezdése felhatalmazza a Szövetségi Igazságügyi Minisztériumot, hogy rendeletben mondja ki: a földrajzi jelölés jogtalan használata 2 évig terjedő börtönbüntetéssel, illetve pénzbírsággal sújtható. A rendelet kidolgozása most van folyamatban.

Végezetül: a Védjegy-törvény 151. bekezdésében előírt, – az országhatáron foganatosítandó – intézkedések vonatkoznak a rendelet által védelemben részesített eredet-megnevezésekre és földrajzi jelölésekre is. A lefoglalást (elkobzást) a vámhatóságok *ex officio* végzik, de csak abban az esetben, ha a törvénytelen használat ténye minden kétségen felül áll (151. bekezdés, 2.§).

c) Ellenőrzés és felügyelet

A rendelet 10. cikkelye megköveteli a tagállamoktól olyan ellenőrző és felügyelő testületek létrehozását, amelyek a rendelet 4. cikkelyében rögzített előírások betarthatóságáért felelősek. A Német Alkotmány értelmében az egyes szövetségi tartományok (Bundesländer) illetékesek az élelmiszerek és a mezőgazdasági javak ellenőrzéséért és felügyeletéért, így tehát az egyes államok hatáskörébe tartozik a szükséges ellenőrzési és felügyeleti jogkörrel megbízott hatóságok kijelölése (lásd: Védjegy-törvény, 134. bekezdés). A legtöbb német szövetségi tartomány már kijelölte az élelmiszerek általános ellenőrzéséért felelős hatóságokat. Ezek a hatóságok 3 esetben (Bajorország, Saar-vidék, Hamburg) csupán a termelők előírásoknak való megfeleléseit ellenőrzik, mivel más hatóságok vannak megbízva a védett eredet-megnevezések és földrajzi jelölések kontrolljával, illetve a visszaélések általában vett megtiltásával.

A rendelet 10. cikkelye lehetővé teszi magán testületek megbízását is a szükséges ellenőrzési és felügyeleti jogkörrel, amennyiben azok eleget tesznek bizonyos – az 1989. június 26-án kelt EN 45011 számú szabványban meghatározott – megbízhatósági, objektivitási és pártatlansági követelményeknek, amelyeket legkésőbb 1998. január 1-ig teljesíteni

kellett. Mind ez ideig csupán Baden-Württemberg jelentett be magán ellenőrző testületet. A megbízást azzal a feltétellel adták ki, hogy a szóban forgó magán testület 1998. január 1. után mindenben feleljen meg az említett követelményeknek, különben érvénytelenítik a megbízást. Más szövetségi tagállamok (Bajorország, Hessen, Sachsen-Anhalt) még mindig vizsgálják az egyes magán testületek által benyújtott pályázatokat.

A szövetségi államok hatóságai egyelőre nem rendelkeznek tapasztalatokkal egy olyan regisztrációs rendszer ellenőrzésével és felügyeletével kapcsolatban, mint amelyet a 2081/92. számú rendelet ír elő. Ebből következik, hogy a hatóságoknak koordinálniuk kell erőfeszítéseiket egy közös szemléletmód kialakítása érdekében. A Bizottság kezdeményezte egy tanulmány elkészítését, amely részletesen megvizsgálná az EU tagállamok által létrehozott ellenőrző mechanizmusokat. E tanulmány megállapításai vélhetőleg nagymértékben hozzájárulnak majd az ellenőrző módszerek tökéletesítéséhez nemzeti szinten, illetve a harmonizált szemlélet kialakulásához valamennyi tagállamban.

3. Az egyszerűsített eljárás adminisztrációja

Az egyszerűsített eljárással kapcsolatos tapasztalataink meglehetősen változatosak. Itt leginkább a felmerült problémák kerülnek ismertetésre.

a) Hiányzik a tapasztalat a regisztrációs rendszerekkel kapcsolatban

A rendelet 17. cikkelye értelmében a tagállamoknak 1994. január 24-ig bezárólag módjukban állt tájékoztatni a Bizottságot azokról a saját hazájukban alkalmazott, védelmet élvező földrajzi jelölésekről, amelyeket speciális jogszabályok írnak elő vagy a gyakorlatban alakultak ki. Ez az ún. „egyszerűsített eljárás” rengeteg munkát jelentett. Németországban az volt a probléma, hogy a védett földrajzi jelölésekről nem állt rendelkezésünkre olyan jegyzék, amit egyszerűen csak továbbíthattunk volna a Bizottság részére. Korábban Németország kétoldalú megállapodásokat kötött Ausztriával, Francia-, Görög-, Olasz- és Spanyolországgal, továbbá Svájcjal, amelyek tartalmazták a kizárólag az adott államból származó termékekre alkalmazható földrajzi jelölések jegyzékét. Egyetlen esetben sem álltak azonban rendelkezésre olyan részletes meghatározások (specifikációk), amelyek kielégíthették volna a rendelet 4. cikkelyében foglalt követelményeket, és csak a legkritikább esetben került sor termelői csoportok létrehozására annak érdekében, hogy egy bizonyos terméket a rendelet alapján védelemre terjesszenek elő.

Az érintett szervezetek (DIGH – a földrajzi jelölések védelmére alakult német intézet, továbbá a BLL – Bund für Lebensmittelrecht und

Lebensmittelkunde és a Mineralbrunnenverband) segítségével összegyűjtöttünk minden szükséges információt, melynek eredményeként 950 nevet megküldtünk a Bizottság részére. Ennek durván felét tették ki az eredet-megnevezések, melyek legtöbbször az ásványvizekre vonatkoztak.

b) A bejelentések száma

Senki sem számított arra, hogy ilyen magas lesz az egyszerű eljárás keretében bejelentett földrajzi jelölések száma. Ez a tény részben azzal magyarázható, hogy az érdekeltek attól féltek: esetleg elveszíthetik a német törvények által biztosított védelmet. Ezt a félelmet tovább erősítették egyes brüsszeli nyilatkozatok is, miszerint a Bizottságnak a határidő lejártáig be nem jelentett földrajzi jelölések elveszítenek minden, tehát a nemzeti jogszabályok által biztosított védelmet is.

Mivel a mindössze 6 hónapos határidő nem hagyott számunkra túl sok időt minden egyes bejelentés alapos felülvizsgálatára, nem csoda, hogy egy évvel később, 1995. februárjában a Bizottság pótlólagos információt kért a legtöbb bejelentéssel kapcsolatban. Mi ezt természetesen csak úgy tudtuk teljesíteni, hogy a kérést továbbítottuk a jelölést bejelentő csoportok vagy egyének számára. Ez a folyamat durván számítva további egy évet vett igénybe. 1996. június 12-én fogadták el a Bizottság első olyan rendeletét (száma: 1107/96), amely tartalmazta a védett eredet-megnevezések és földrajzi jelölések jegyzékét. Ezen a listán 30 német jelölés szerepelt, amelyek mindegyike ásványvizekre vonatkozott. A mai napig bezárólag összesen 47 német földrajzi jelölést regisztráltak, kb. 450-et vontak vissza és további 450 most van elbírálás alatt. Ez utóbbiak legtöbbször ugyancsak ásványvizekkel kapcsolatosak.

c) Ásványvizek

Az ásványvíz-nevek 2081/92. számú rendelet által nyújtható védelme az utóbbi időben számos vitát eredményezett. Tekintettel arra, hogy ezek az ásványvizek kivétel nélkül egyetlen forrásból származnak, a szóban forgó neveket eredet-megnevezésként jelentették be. A probléma ott merült fel, hogy vajon a forrás nevét kell-e védelemben részesíteni, vagy inkább azon város, illetve terület nevét, ahol a forrás található. Végül olyan megállapodás született, hogy a rendelet értelmében csak a forrás neve élvezhet védelmet. Sokkal nagyobb probléma volt az, hogy ásványvíz-nevek egyáltalán kaphatnak-e védelmet a rendelet alapján? Sokan azt vetették fel, hogy az ásványvizeket már kellő védelemben részesíti a 777/80/EEC számú Tanácsi Irányelv (lásd: Official Journal, L/229. szám, 1980. augusztus 30.) által harmonizált nemzeti jog, ezáltal nincs szükség semmiféle további védelemre. Csakhogy semmi sem tiltja a kettős

védelmet! Továbbá a 30 ásványvizes földrajzi jelölés regisztrálása olyan precedenst teremtett, hogy a további nevek sem rekeszthetők ki többé.

d) A nyilvánosság hiánya

Az egyszerűsített eljárás felvet egy általános problémát: nevezetesen azt, hogy nem nyújt semmilyen lehetőséget a beadott kérvények nyilvánosságra hozatalára a regisztrálást megelőzően. Mivel nincs mód az adott tagállam nemzeti törvényei alapján védelmet élvező földrajzi jelölések bejelentésére, fennáll az a veszély, hogy egy földrajzi jelölés valamelyik alkalmazója elkészíti a rendelet 4. cikkelye által megkövetelt leírást (specifikációt) azon versenytársak kirekesztésének szándékával, akik a szóban forgó területen kívül helyezkednek el, illetve akik némileg eltérő termelési technológiát alkalmaznak, de tradicionálisan mégis az adott földrajzi jelölést használják. Ezt a veszélyt némileg enyhítheti az érdekvédelmi szervezetek közbenjárása, mivel ők szem előtt tartják valamennyi tagjuk érdekeit. Mégis többször előfordult már, hogy a versenytársak csak véletlenül tudták meg, hogy folyamatban van az általuk már régóta alkalmazott földrajzi jelölés védetté nyilvánítása. Jelenleg 43 német kérelem van elbírálás alatt. Ilyen esetben a kérelmet vissza kell vonni, hacsak nem sikerül az érdekelt feleknek „baráti” megállapodásra jutniuk. Ezután a pályázóknak a rendelet 5. cikkelyében foglalt „normális” eljárást kell alkalmazniuk.

4. Az általános nevek jegyzéke

Az Európai Bizottság külön is felhívta a tagállamok figyelmét arra, hogy tegyenek javaslatot a rendelet 3. cikkely 3.§-ában előírt általános nevek jegyzékének összeállítására. Ennek nyomán a Német Kormány felkérte az érintett szervezeteket javaslataik kidolgozására, amelyek valóban nagy erőfeszítéseket tettek az olyan földrajzi jelentőséggel is bíró nevek kiválogatására, amelyek a rendelet fenti paragrafusában értelmében „általánosnak” minősülnek (valószínűleg hasonlóan lázas tevékenység folyt a többi tagállamban is). A németországi jegyzékekben végül is 2000-et meghaladó név szerepelt. Egyáltalán nem volt könnyű dolog egy egységes, mindössze 30 nevet tartalmazó lista összeállítása (ezek legtöbbször sajtókra vonatkoztak).

Nehéz helyzetben volt természetesen a Európai Bizottság is, mivel még mindig nem tudott teljesen kikecmeregni a sártengerből. A tagállamok által benyújtott jegyzékek ugyanis részben egymásnak ellentmondóak voltak, illetve még tovább kellett azokat szűkíteni.

Sok minden könnyebb lett volna, ha egy ilyen jegyzék már korábban is létezik. Számos olyan eset ismeretes, amikor az egyik tagállamban földrajzi jelölésként használt név általánossá vált egy másik országban. Ez a

probléma persze ádáz viták forrása lett egyes tagállamok között. Közismert példa erre a Feta esete, amelyet a görög kormány jelentett be. Németországban – akárcsak számos más tagállamban is – a Feta általános név, amely egyfajta fehér sajtot jelöl, amit Görögországon kívül máshol is nagy mennyiségben állítanak elő. Nehéz helyzetbe kerülnének a termelők, ha nem használhatnák azt az általános nevet, amelyhez a fogyasztók már hozzászoktak. Semmi jóval nem kecsegtetne a termelők számára, ha készítményüket egyszerűen csak „fehér sajt sós lében” elnevezéssel kellene forgalomba hozniuk, mivel egy ilyen név semmilyen vonzást sem gyakorol a vásárlók számára. A vita jelenleg függőben van az Európai Bíróság előtt, amelynek el kell döntenie, hogy a Feta valóban földrajzi jelölésnek minősül-e, vagy pedig – amint azt Németország és sok más tagállam kormánya is véli – nem több egy általános névnél.

További vitatott elnevezések: „Gouda” és „Edamer” sajtok, illetve „Münchener Bier” és Bayerisches Bier” sörök.

Ezek a példák jól szemléltetik a rendelet árnyoldalait: fennáll ugyanis a verseny akadályozásának lehetősége, ha a tagállamok termelői tradicionálisan általános megnevezésként használnak egy olyan nevet, amelyre egy bizonyos tagállam védelmet kér a rendelet értelmében.

Következtetés

Mindent egybevetve: a földrajzi jelölések rendeletben foglalt védelmi rendszere nagyon vonzó, sőt, majdnem túlságosan is az. Különösen Németországban bizonyult bombasikernek. Többen arra számítottak, hogy az egyszerűsített eljárás keretében 1500-nál is több bejelentés érkezik az eredet-megnevezésekre és a földrajzi jelölésekre vonatkozóan. Senkinek sincs hát oka csodálkozni azon, hogy az egyszerűsített eljárásnak még mindig nem látszik a befejezése.

A rendelet, de különösen az egyszerűsített eljárás – akárcsak egy modern purgatórium – kétségkívül helyükre fogja tenni a dolgokat Európában. Minden reményünk megvan rá, hogy ez a tisztulási folyamat világosan különválasztja az általános elnevezéseket azoktól az eredet-megnevezésektől és földrajzi jelölésektől, amelyek majd valóban megérdemlik a rendelet által biztosított védelmet. De mindehhez időre van szükség. Az eredet-megnevezések és a földrajzi jelölések bejelentésére adott 6 hónapos határidő túlságosan rövid.